

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych,
Przewlekle Niepełnosprawnych
oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl
Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie
KRS 0000057996, NIP 679-20-26-141

Tytuł: Zalecenia pielęgniarские dla pacjenta z rurką tracheostomijną

Opracowanie: mgr piel. Paulina Mikołajczyk, specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa internistycznego

Pielęgnacja rurki tracheostomijnej:

- Przed toaletą rurki tracheostomijnej (jak i po) konieczne jest dokładne umycie oraz dezynfekcja rąk.
- Zaleca się mycie jamy ustnej chorego (zębów oraz podniebienia) oraz toaletę drzewa oskrzelowego.
- Skórę wokół tracheostomii należy regularnie czyścić gazikiem nasączonym solą fizjologiczną lub środkiem antyseptycznym do błon śluzowych, wykonując ruchy okrężne, od stomii na zewnątrz.
- Następnie skórę należy delikatnie osuszyć.
- Codziennie należy oceniać skórę wokół rurki pod kątem stanu zapalnego (obrzęk, zaczerwienienie, ból), krwawienia oraz ucisku, który może prowadzić do odleżyn.
- Zużyty opatrunek należy wymieniać na nowy, suchy, przynajmniej raz dziennie lub zawsze, gdy jest zabrudzony. W ten sposób zapobiega się podrażnieniom i odparzeniom. Nowy opatrunek należy naciąć w kształcie litery Y. Materiał, z którego wykonany jest opatrunek nie powinien się strzępić, aby do tracheostomii nie dostały się fragmenty opatrunku.
- Rurkę wewnętrzną należy czyścić 2-3 razy dziennie lub w razie potrzeby częściej. Po wyjęciu z rurki zewnętrznej należy ją umyć pod bieżącą wodą za pomocą specjalnej szczoteczki, bez użycia mydła. Po umyciu należy ją wysuszyć i ponownie włożyć.
- Zmieniać raz dziennie tasiemkę mocującą rurkę oraz zawsze w razie zabrudzenia. Tasiemka powinna być luźno założona tak, aby zmieścił się pod nią mały palec ręki.
- Rurkę należy wymieniać zgodnie z zaleceniami producenta. Wymiany powinien dokonywać przeszkolony personel.

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych,
Przewlekle Niepełnosprawnych
oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl
Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie
KRS 0000057996, NIP 679-20-26-141

Toaleta drzewa oskrzelowego:

- Zabieg wykonuje się z zachowaniem jałowości. Przed czynnością należy umyć i zdezynfekować ręce następnie założyć jałowe rękawice. Podłączyć jałowy cewnik do odsysania do ssaka, przepłukać go sterylnym roztworem 0,9%NaCl. Następnie cewnik wprowadzić przez rurkę do tchawicy przy wyłączonym ssaniu, do wycucia oporu. Potem wycofywać cewnik do odsysania ruchem spiralnym, z jednoczesnym włączeniem ssania. Po zakończonej czynności pacjent powinien wykonać głęboki wdech w celu skompensowania odessanej objętości powietrza. Układ przewodów ssaka należy przepłukać, cewnik wyrzucić.

Pozostałe zalecenia

- Zalecane jest stosowanie nawilżacza powietrza w pobliżu łóżka, szczególnie zimą i latem. Tracheostomię należy chronić przed zmianami temperatur, pyłami, kurzem i owadami stosując specjalne filtry lub apaszkę.
- Posiłki należy spożywać w pozycji siedzącej, powoli przeżuając, aby uniknąć zakrztuszenia. Preferowane są pokarmy o konsystencji papkowatej. Zwiększyć podaż płynów, (jeśli nie ma przeciwwskazań) w celu zmniejszenia lepkości wydzieliny.
- Pozycja podczas snu najlepiej, aby była półwysoka, a odzież nocna nie może zasłaniać rurki tracheostomijnej
- Należy unikać spożywania alkoholu i palenia tytoniu, które mogą podrażniać drogi oddechowe.

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych,
Przewlekle Niepełnosprawnych
oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl
Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie
KRS 0000057996, NIP 679-20-26-141

Piśmiennictwo:

1. Kisiel K.: Opieka w terapii nowotworów głowy i szyi., Koper K, Koper A. [red.].
Pielęgniarstwo onkologiczne. PZWL, Warszawa 2020, ss. 203 - 205.
2. Lewko J.: Toaleta drzewa oskrzelowego. Pielęgnacja rurki tracheostomijnej: Lewko J.,
Kopcyh B. [red.]. Procedury leczniczo-pielęgnacyjne w opiece środowiskowej i
długoterminowej. PZWL, Warszawa 2020, ss. 74.
3. Zalecenia pielęgniarские dla pacjentów po założeniu rurki tracheostomijnej. Adres:
[https://www.szpital-
makow.pl/asp/pliki/pliki_do_pobrania/zalecenia_pielegnarskie_przy_wypisie/dla_pajentow_
po_zalozeniu_rurki_trach.pdf](https://www.szpital-makow.pl/asp/pliki/pliki_do_pobrania/zalecenia_pielegnarskie_przy_wypisie/dla_pajentow_po_zalozeniu_rurki_trach.pdf) [cytowany 22.10.2025]

